

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Boico Victor,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2018, declarat de către inculpatul

Benga Igor xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.03.2017 – 03.04.2018;

Instanța de apel: 02.05.2018 – 23.05.2018;

Instanța de recurs: 25.07.2018 – 30.10.2018.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 aprilie 2018, Benga Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la 31 decembrie 2016, aproximativ la ora 14:10, pe str. Albișoara, 16, mun. Chișinău, de către inspectorul inferior al BRO al DP mun. Chișinău, Grosu Dumitru, a fost observat cet. Benga Igor, care avea un comportament neadecvat și care observând colaboratorii de poliție a aruncat la sol două pachetele de polietilenă de culoare albă transparentă în care se afla o substanță de culoare albă.

În urma efectuării percheziției la CT-C și EJ al MAI, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-352 din 20 ianuarie 2017, s-a stabilit că, substanța cu aspect de pulbere de culoare albă cu nuanță roză, care a fost depistată și ridicată de pe adresa str. Albișoara, 16, mun. Chișinău, reprezintă substanță narcotică PVP, cu masa totală de 0,889 g.

3. Avocatul Căuș Radu în numele inculpatului a contestat sentința cu apel solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În argumentarea apelului a indicat, că în ședința de judecată nu au fost aduse și administrate probe care ar confirma cu certitudine vinovăția lui Benga Igor în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Nici pe parcursul urmăririi penale, nici în ședința de judecată nu au fost prezentate dovezi pertinente despre prezența elementelor laturii obiective în acțiunile imputate inculpatului, în special, nu au fost anexate dovezile probatorii

care ar confirma apartenența substanțelor narcotice recunoscute în calitate de corp delict lui Benga Igor și de ce anume i-au fost atribuite acestuia.

Atât la urmărirea penală, prin cerere separată, cât și la prezentarea raportului de expertiză a solicitat ca să fie ridicate amprente de pe pachetele de polietilenă depistate la locul săvârșirii infracțiunii și la cererea dată nu a primit nici un răspuns. O astfel de cerere a fost înaintată și în instanța de judecată, însă și această solicitare a fost respinsă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2018, apelul a fost respins ca nefondat și menținută sentința.

Întru argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a statuat că prima instanță cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume în baza art. 217 alin. (2) Cod penal - păstrarea substanțelor narcotice, săvârșită în proporții mari și fără scop de înstrăinare, constatând cu certitudine că vina inculpatului Benga Igor în săvârșirea infracțiunii imputate se dovedește prin cumulul de probe administrate.

Instanța de apel a apreciat ca fiind lipsite de suport probator alegațiile apărării cu privire la pronunțarea unei sentințe de achitare în privința inculpatului Benga Igor.

Or, potrivit declarațiilor martorilor Grosu Dmitrii și Prescureanu Alexandru, se confirmă că inculpatul Benga Igor, care avea un comportament neadecvat văzând colaboratorii de poliție a aruncat la sol două pachetele de polietilenă.

La fel, a fost respins și argumentul apărării precum că nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul cercetării judecătorești nu și-a găsit confirmare apartenența substanțelor narcotice lui Benga Igor, deoarece declarațiile martorilor Grosu Dmitrii și Prescureanu Alexandru coroborează cu procesul-verbal de cercetare la fața locului din 31 decembrie 2016.

Potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1 -R-352 din 20 ianuarie 2017 și planșa ilustrativă, se atestă că substanța cu aspect de pulbere de culoare albă cu nuanțe roz, care a fost depistată și ridicată pe adresa str. Albișoara, 16, mun. Chișinău, reprezintă substanța narcotică PVP, cu masa totală de 0,889 g.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele părții apărării precum că atât la urmărirea penală, prin cerere separată, cât și la prezentarea raportului de expertiză a fost solicitată ridicarea amprentelor de pe pachetele de polietilenă depistate la locul infracțiunii, însă la cererea dată nu a fost dat nici un răspuns, o astfel de cerere fiind înaintată și în instanța de judecată, care de asemenea a fost respinsă, menționând că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 09 februarie 2018 a fost respinsă cererea avocatului Căuș Radu cu privire la numirea expertizei pe marginea cauzei penale în învinuirea lui Benga Igor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal.

Totodată, încheierea respectivă fiind susceptibilă căilor de atac doar odată cu fondul cauzei, nu a fost contestată de către avocat în interesul inculpatului.

Cu referire la argumentele apelantului, prin care se susține faptul că inculpatul nu avea un comportament suspect, nu a blocat traficul rutier, a oprit rutiera de pe trotuar și nu de partea carosabilului, instanța de apel a notat că aceste aspecte nu confirmă că inculpatul Benga Igor nu a săvârșit infracțiunea imputată.

Pe parcursul cercetării judecătorești inculpatului i-a fost oferită posibilitatea de a-și expune poziția pe marginea învinuirii aduse, însă acesta s-a eschivat, cauza penală fiind examinată în lipsa dânsului.

5. Inculpatul, în termenul prevăzut de lege, fără a invoca careva temeiuri pentru recurs, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, non-privativă de libertate.

Susține că examinarea cauzei în instanța de apel a avut loc în lipsa sa, deși el a fost reținut încă la 21 aprilie 2018.

Totodată, menționează că de pe pliculețele depistate la locul săvârșirii infracțiunii nu au fost ridicate amprente digitale, pentru a stabili dacă acestea aparțineau lui, iar instanța de judecată a respins cerința avocatului său în acest sens.

La fel, susține că la 31 decembrie 2016 a fost escortat la medicul narcolog, care a concluzionat că el nu a consumat nici alcool și nici substanțe narcotice.

Argumentele polițiștilor că la momentul reținerii el ar fi avut un comportament neadecvat, sunt lipsite de suport probator.

Mai menționează că de când se află în penitenciar s-a îmbolnăvit și este de acord cu orice altă pedeapsă neprivativă de libertate.

6. Procurorul a prezentat referință privind opinia sa asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

7. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate de către inculpatul Benga Igor, acesta nu indică expres nici unul din temeiurile de drept conținute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, pentru declararea

recursului, însă reieșind din esența argumentelor invocate, Colegiul penal conchide că criticele recurentului sunt aferente temeiului de casare prevăzut în pct. 4) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când 4) *judicata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii.*

Astfel, examinând materialele cauzei prin prisma argumentelor recursului, Colegiul penal constată că temeiul de casare nominalizat și-a găsit confirmare în speța dedusă judecătii, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

Conform art. 412 alin. (3) Cod de procedură penală, judecarea apelului se face cu citarea părților și înmânarea copiilor de pe apel.

Conform art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.

În corespundere cu art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, au fost ignorate la judecarea cauzei în ordine de apel.

Așadar, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel, se atestă că examinarea apelului declarat de avocatul Căuș Radu în numele inculpatului a avut loc într-o singură ședință de judecată, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa inculpatului Benga Igor, deoarece potrivit declarației procurorului participant în ședință, inculpatul se afla în căutare.

Totodată, din conținutul părții descriptive a deciziei recurate se atestă că instanța de apel conducându-se de prevederile art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, a dispus judecarea cauzei în lipsa inculpatului, bazându-se pe faptul că prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 22 decembrie 2017, a fost dispusă anunțarea în căutare a inculpatului.

În acest context se va reține că la momentul parvenirii cauzei penale pentru judecare în instanța de apel, la dosar era anexată informația cu referire la faptul că în privința inculpatului Benga Igor a fost pornit duplicatul dosarului de căutare nr. 2017420539, care era datată cu 07 martie 2018 (f. d. 141), și deși cauza a fost examinată peste o perioadă mai mare de 2 luni de la data parvenirii ultimei

informații în acest sens, instanța de apel a judecat cauza în lipsa inculpatului, fără a verifica dacă de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, au fost întreprinse careva măsuri în vederea stabilirii locului aflării lui Benga Igor.

Drept urmare, se atestă că instanța de apel în mod pripit a dispus examinarea cauzei în lipsa inculpatului, or, deși cauza penală în privința lui Benga Igor a fost examinată în ordine de apel la data de 23 mai 2018, într-o singură ședință, potrivit procesului-verbal de reținere anexat la materialele cauzei se atestă că inculpatul a fost reținut la 21 aprilie 2018 (f.d. 189). Astfel, că la momentul examinării cauzei inculpatul se deținea în penitenciar, cauza fiind examinată în lipsa acestuia.

Având în vedere circumstanțele descrise Colegiul penal conchide că, instanța de apel la judecarea cauzei era obligată să verifice rezultatele investigațiilor întreprinse pe marginea dosarului de căutare pornit în privința inculpatului Benga Igor, inclusiv prin prisma art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care garantează dreptul persoanei acuzate de a participa în mod efectiv la procesul său penal.

Acesta include, *inter alia*, nu doar dreptul de a fi prezent, ci și dreptul de a asculta și de a urmări procesul. Acest drept face parte din esența conceptului procedurii contradictorii și poate fi dedus din garanțiile prevăzute de articolul 6 § 3 - „să se apere el însuși”, „să întrebe sau să solicite audierea martorilor” și „să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere”.

Întru respectarea garanțiilor procesuale nominalizate și a principiilor de drept recunoscute atât la nivel național cât și internațional, Colegiul penal ajunge la concluzia casării deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să execute indicațiile instanței de recurs, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către inculpatul **Benga Igor xxxxx**, în propria cauză penală, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2018 și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la **07 decembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor